

Valmistelija / Beredare: varhaiskasvatuspäällikkö / chef för småbarnspedagogik, Mervi Keski-Oja, mervi.keski-oja(at)sipoo.fi

Taustaa

Talman kaksiryhmäinen kunnallinen päiväkotitalma lopetettiin vuonna 2016 sisäilmahaasteiden vuoksi, ja tilalle perustettiin yksityinen kolmiryhmäinen Norlandia palvelusetelipäiväkotitalma. Tällä ratkaisulla saatiin nopeasti korvaavaa varhaiskasvatuspalvelua ilman kunnalle kalliita investointeja ja käynnistettiin samalla palvelusetelitoiminta Sipoon varhaiskasvatuksessa. Tällöin Talman alueelta poistui kokonaan kunnallinen alle esiopetusikäisten lasten varhaiskasvatus, ja palvelu järjestettiin pelkästään yksityisenä palvelusetelipäiväkotitoimintana.

Talmaan odotettiin väestönkasvua vuosille 2020–2024 jopa noin 37 lapsen verran, mutta se ei ole toteutunut lähinnä uustuotannon vähäisyyden vuoksi. Palvelusetelipäiväkodilla ei ole tällä hetkellä alueella riittävää asiakaspohjaa täyttämään päiväkotitalmia.

Kunnallisten päiväkotipaikkojen puute Nikkilässä ja aikaisempaa nuoremmat lapset varhaiskasvatuksessa

Nikkilään perustettiin vuonna 2019 uusi, 8-ryhmäinen päiväkotitalma Pikkusydän, joka korvasi monta pientä ja huonosti päiväkotikäyttöön soveltuvaa kiinteistöä sekä mahdollisti kahden ryhmän verran paikkoja lapsimäärän tulevalle kasvulle. Päiväkodin perustamisajankohdan jälkeen on ollut kuitenkin jouduttu luopumaan kaksiryhmäisestä Leppätien päiväkodista sisäilmahaasteiden vuoksi. Käytännössä tämä on tarkoittanut haasteita myös varhaiskasvatuspaikkojen riittävyydelle Nikkilässä. Tammikuussa 2023 Nikkilän jonoa purettiin vuokraamalla Talma Norlandiasta tilat yhdelle lisäryhmälle kevään ajaksi.

Sipoon kunnassa lasten määrä ei ole merkittävästi muuttunut viime vuosina normaalin vuosittaisen vaihtelun lisäksi, mutta nyt varhaiskasvatukseen hakeudutaan aikaisempaa varhemmin. On tavallista, että moni hakijoista on alle kolmevuotias ja monet lapsista vain vuoden ikäisiä tai jopa nuorempia. Jokainen alle kolmevuotias lapsi vie varhaiskasvatuksessa paikkaa 1,75 kertoinen verran, kun yli kolmevuotias vie yhden paikan. Sama lukumäärä lapsia ei siis mahdu varhaiskasvatuslain mukaisesti aikaisempiin päiväkotitalmiin, jos alle 3-vuotiaiden määrä on lisääntynyt.

Alla olevasta taulukosta voidaan todeta, että alle 3-vuotiaiden määrä on noussut Sipoon kunnallisissa päiväkodeissa vuodesta 2022 vuoteen 2023 13:lla lapsella (eli reilun yhden pienten lasten ryhmän verran) ja kahden vuoden takaisesta tilanteesta jopa 22:n lapsen verran (eli lähes kahden pienten lasten ryhmän verran). Tämä muutos näkyy palveluverkossa riittämättöminä päiväkotipaikkoina. Samanlainen ilmiö on huomattu varhaiskasvatuspalveluissa myös valtakunnallisesti.

Päivämäärä ja vuosi	Sipoon kunnallisissa päiväkodeissa	alle 3 v lapsia	yli 3 v lapsia	Laskennalliset lapset (alle 3 v laskettu)
----------------------------	---	------------------------	-----------------------	--

	olevat lapset (sisältäen esiopetuksen, molemmat kieliryhmät sekä kielikylvyn)			kertoimella 1,75)
30.4.2021	780	141	639	886
30.4.2022	816	140	676	921
30.4.2023	830 (lasten määrä voi vielä kasvaa kevään aikana)	163	667	952

Taulukko 1. Daisy järjestelmästä poimitut lapsimäärät 16.1.2023.

Norlandia Talma punnitsee toimintansa jatkamisen edellytyksiä ja Sipoon kunta harkitsee tilojen ottamista kunnalliseen käyttöön

Norlandia Päiväkodit miettii edellytyksiä toimintansa jatkamiselle Talmassa toimintakauden 2022–2023 jälkeen. Päiväkodissa ei ole ollut koko sen toiminta-aikana täyttä lapsimäärää, eikä muutos ole lähivuosina näköpiirissä ennen kuin uudet kaava-alueet toteutuvat arviolta 2020 luvun puolivälin jälkeen. Alueella on nyt 0–18-vuotiaita lapsia ja nuoria useita kymmeniä vähemmän kuin vuonna 2018. Talmaan ei ole myöskään muuttanut juurikaan uusia nuoria lapsiperheitä, koska uutta omakotikantaa ei ole rakennettu.

Norlandia Päiväkodit on ilmaissut kunnalle toimintaedellytystensä olevan heikot Talmassa. Päiväkodin 60 varhaiskasvatuspaikasta on tällä hetkellä käytössä noin kolmannes. Päiväkoti on perustettu vuonna 2016, eikä lapsimäärä ole missään vaiheessa noussut odotetulle tasolle.

Sipoon kunta on käynnistänyt neuvottelut, jossa suunnitellaan hyvässä yhteistyössä molempia osapuolia hyödyttävää ratkaisua; Norlandian päiväkotien taloudellisesti haasteellinen päiväkotitoiminta päättyy ja toiminta muutetaan kunnan järjestämäksi varhaiskasvatukseksi. Saamalla Sipoon kunta saa lisää kunnallista päiväkotitilaa myös lähialueiden lapsille. Kunta voi siis ohjata esim. Nikkilässä asuvia perheitä Talman varhaiskasvatuspalveluiden piiriin, jos lähempänä ei ole vapaita paikkoja. Talma Norlandia sijaitsee kohtuullisen etäisyyden päässä Nikkilästä (n. 7 km, ja autolla sinne pääsee alle kymmenessä minuutissa. Myös henkilökunnan yhteistyö Talman esiopetuksen kanssa ja avun saaminen henkilökunnan poissaolotilanteissa paranisi läheisen sijainnin vuoksi.

Talma Norlandian käytössä olevat tilat ovat valmiiksi päiväkotikäyttöön suunnitellut, terveelliset ja turvalliset, ja ne voidaan ottaa heti käyttöön ilman muutostarpeita. Piha on suunniteltu lasten ulkoiluun ja aidattu ohjeistuksen mukaisesti. Päiväkodin parkkialue on suunniteltu huoltajien saattoliikennettä varten, ja siinä on huomioitu henkilökunnan autojen pysäköinti työvuorojen ajaksi.

Haitat ja hyödyt kunnalle

Yksityisen palvelusetelipäiväkotitoiminnan muuttaminen kunnalliseksi toiminnaksi tulee kunnalle lyhyellä aikavälillä jonkin verran kalliimmaksi.

Kunnan tulee hankkia tiloihin kalusteet ja virikemateriaali sekä rekrytoida lakisääteinen henkilökunta. Myös päiväkodinjohtaja tulee palkata, koska päiväkodin johtajien nykyiset tehtäväkokonaisuudet eivät mahdollista kokonaisen 3-ryhmäisen päiväkodin lisäämistä kenenkään johtajan nykyisiin tehtäväkokonaisuuksiin. Lisäksi kunta menettää hyödyn, jossa palvelusetelitoiminnassa kunta maksaa palveluntuottajalle vain käytetyistä varhaiskasvatuspaikoista.

Norlandia Talman toiminnan muuttamisesta kunnalliseksi toiminnaksi kunta taas hyötyy vuokraamalla ilman kalliita investointikustannuksia toimivat, terveelliset ja turvalliset tilat heti valmiina käyttöön sekä nykyisille Talman lapsille, Talmassa väliaikaisissa tiloissa oleville lapsille, että myös Nikkilän alueen tarpeisiin. Kunnan olisi joka tapauksessa järjestettävä varhaiskasvatus kaikille näille lapsille, jos Norlandia Talma päättäisi yksipuolisesti lopettaa toimintansa. Nyt tilannetta suunnitellaan yhdessä, ja pyritään parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen perheiden, lasten ja henkilökunnan näkökulmasta.

Vaikutukset perheille ja lapsille, työntekijöille ja kunnalle, jos kunta käynnistää kunnallisen päiväkotitoiminnan

Perheet ja lapset

Palvelusetelipäiväkoti Norlandia Talman perheiden lapset voivat jatkaa varhaiskasvatusta samassa päiväkodissa, jossa ovat tällä hetkellä. Lasten väliset vuorovaikutussuhteet ja yhteinen kasvu ja oppiminen voivat jatkua ennallaan. Asiakasmaksut pysyvät samoina huoltajille tai ne pienenevät mahdollisesti 0–30 e/kk/lapsi, jos Norlandia Talma on käyttänyt mahdollisen maksulisän asiakashinnoittelussaan. Kesäajan varhaiskasvatusjärjestelyt ovat todennäköisesti perheille sujuvammat, koska kunnalla on monia eri päiväkoteja, joiden kanssa voidaan tehdä yhteistyötä, jos lapsen oma päiväkoti on suljettu.

On mahdollista, että henkilökunta vaihtuu ainakin osittain ja silloin lapsille tulee muutoksia henkilökunnan pysyvyyteen. Päiväkodin kalusteet ja oppimisympäristö muuttuvat järjestäjätahon muutoksessa.

Norlandia Talman henkilöstö

Norlandia Talman henkilöstölle tilanne tuottaa valinnan vaikeuden. Norlandia Talman kelpoiselle ja vakituiselle henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta siirtyä kunnan työntekijöiksi tai he voivat pysyä Norlandia päiväkodin työntekijöinä ja siirtyä johonkin toiseen yksikköön.

Kunta ei tee henkilöstövaihdosta liikkeenluovuttamisen periaatteella erilaisten eläkejärjestelmien vuoksi, mutta toimii siten, että työntekijöiden yksityisellä puolella kertyneet lomat voidaan pitää myös kunnan järjestelmässä. Kunta toivoo, että ainakin osa henkilökunnasta jatkaisi myös kunnallisessa päiväkodissa, jotta lapsilla säilyisi tuttuja ja turvallisia kasvattajia.

Kunnan talous

Periaatteessa palvelusetelitoiminnan ja kunnallisen varhaiskasvatuksen tuottamisen tulisi olla kunnalle lähes saman hintaista, koska palvelusetelin arvon tulee vastata kunnan oman vastaavan toiminnan tai ostopalvelutoiminnan kustannuksia. Käytännössä palvelusetelitoiminta on kuitenkin kunnalle edullisempi vaihtoehto silloin, kun kaikki

palvelusetelipäiväkodin paikat eivät ole täynnä. Kunta maksaa vain toteutuneista varhaiskasvatuspaikoista palvelusetelipäiväkodissa.

Järjestäessään toimintaa itse, kunta joutuu hankkimaan varhaiskasvatuslain edellyttämän henkilöstömäärän silloinkin, kun lapsiryhmät eivät ole täynnä tai kun kunnan tulee etukäteen varautua pitkin vuotta aloittaviin uusiin lapsiin. Sipoossa palvelusetelin enimmäisarvo yli 3-vuotiaan kokopäiväisen lapsen osalta on 880e/kk/lapsi ja alle kolmevuotiaan osalta kertoimella 1,55 eli 1364e/kk/lapsi. Sipoon kunnan lapsikohtainen hinta saadaan TP 2022 jälkeen tehtävässä tilastoinnissa, mutta syyskauden osalta esim. samankokoisessa kolmiryhmäisessä päiväkodissa se on 14118e/vuosi eli kuukautta kohti 1176e/kk/lapsi.

Varhaiskasvatuspalvelut esittää, että kunta vuokraa Norlandia Talman tilat ja aloittaa siellä kunnallisen päiväkotitoiminnan elokuussa 2023. Tällöin saadaan kaikille Talman palvelusetelipäiväkodissa oleville lapsille, Talman väliaikaisessa kunnallisessa lisäryhmässä oleville lapsille sekä Nikkilän alueella jonottaville lapsille päiväkotitoimintaan suunnitellut, turvalliset ja terveelliset tilat ilman aikaa ja kustannuksia aiheuttavia investointeja tai muutostöitä.

Toimivalta: Sipoon kunnan hallintosäännön (26 §) mukaan valiokunta päättää toiminnan aloittamisesta, muuttamisesta tai lakkauttamisesta, edellyttäen että päätös ei aiheuta merkittävää muutosta valiokunnan alaisen toiminnan palveluverkkoon tai hallintosäännössä vahvistettuun organisaatorakenteeseen.

Esittelijä / Föredragande Sivistysjohtaja / Bildningsdirektör Pietinen Jukka

Ehdotus / Förslag Sivistysvaliokunta päättää
1. aloittaa kunnallisen päiväkotitoiminnan 1.8.2023 Talman alueella yksityiseltä palveluntuottajalta vapautuvissa päiväkotitiloissa, Satotalmantie 21. Varhaiskasvatuspalvelut hankkii tiloihin kalustuksen, virikemateriaalin sekä rekrytoi tarvittavan lakisääteisen henkilökunnan.
2. sivistysvaliokunta esittää tekniselle valiokunnalle, että Norlandia Talman nykyiset tilat vuokrataan kunnan käyttöön.

Bildningsutskottet beslutar
1. inleda kommunal daghemsverksamhet i daghemslokaler som frigörs av en privat serviceproducent på Satotalmavägen 21 i Tallmo 1.8.2023. Tjänster för småbarnspedagogik skaffar möbler och inspirationsmaterial till lokalerna och rekryterar den nödvändiga lagstadgade personalen.
2. bildningsutskottet föreslår tekniska utskottet att kommunen hyr Norlandia Talmas nuvarande lokaler.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen. Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Bildningsutskottet godkände enhälligt föredragandens förslag. Paragrafen justerades omedelbart.

Liitteet / Bilagor

Tekninen valiokunta / Tekniska utskottet 14.03.2023 § 35

69/10.03.02.01/2023

Valmistelija / Beredare: tilapalvelupäällikkö/ lokalservicechef Juha Pohjonen, juha.pohjonen(at)sipoo.fi

Sivistysvaliokunta on kokouksessaan 25.1.2023 yksimielisesti päättänyt aloittaa kunnallisen päiväkotitoiminnan 1.8.2023 Talman alueella yksityiseltä palveluntuottajalta vapautuvissa päiväkotitiloissa, Satotalmantie 21 ja esittänyt tekniselle valiokunnalle, että Norlandian käyttämät Talman tilat vuokrataan kunnan käyttöön.

Leasing vuokrauksen valmistelusta on käyty neuvottelut niin Norlandian kuin myös rakennuksen omistajan Kinland V Finland Oy:n kanssa.

Vuokrauksen kohteena on vuonna 2016 valmistunut paviljonkirakennus, jonka kokonaishuoneistoala varastoineen on 606 htm², pohjakuva on esitetty liitteessä 1. Rakennus sijaitsee kunnan vuokraamalla kiinteistöllä. Vuokrakohde on hyvässä kunnossa. Haasteena kunnantoinnille on, että päiväkotiei toimi kunnan ruokapalvelun cook and chill toimintamallissa ja siksi ruokapalvelun järjestäminen vaatii joko ruokahuollon järjestämistä erillisjärjestelyin tai investointeja ruokailun järjestämisessä.

Leasing vuokrasopimus on tarkoituksenmukaista tehdä suoraan rakennuksen omistajan kanssa samoilla ehdoilla kuin se on aikaisemmin tehty Norlandian kanssa, mutta niin että Norlandia ei kuitenkaan tule jatkossa olemaan mukana vuokrausjärjestelyissä.

Vuokrasopimus, joka solmitaan Kinland V Finland oy:n kanssa on pääoma leasingvuokrasopimus, joka tarkoittaa, että vuokralainen vastaa vuokran lisäksi käytännössä kaikista kuluista, jotka kohdistuvat rakennuksen ylläpitoon, siivoukseen, muuttuviin kuluihin ja muutostöihin.

Vuokran suuruus on vuodessa noin 136 000 euroa (alv 0%) ja arvio muuttuvista kuluista on noin 10 000 euroa (alv 0%) vuodessa, lisäksi tulevat kiinteistönhoidon ja siivoustoiminnan kulut, jotka kunta itse järjestää. Vuokra on sidottu Suomen elinkustannusindeksiin.

Vuokrasopimus on määräaikainen 31.07.2031 asti, jonka jälkeen on mahdollista sopia optiokausista vuokranantajan kanssa.

Esittelijä / Föredragande Vt. Tekninen johtaja / Tf. Teknisk direktör Siren Lari

Ehdotus / Förslag Tekninen valiokunta päättää vuokrata päiväkotirakennuksen Satotalmantie 21 Kinland V Finlandilta. Tekninen valiokunta valtuuttaa tilapalvelupäällikön Juha Pohjosen neuvottelemaan vuokrasopimuksen yksityiskohdat ylläolevien linjauksien mukaisesti ja allekirjoittamaan vuokrasopimuksen valiokunnan puolesta.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Tekniska utskottet beslutar att hyra daghemsbyggnaden Satotalmantie 21 av Kinland V Finland. Tekniska utskottet bemyndigar lokalservicechef Juha Pohjonen att förhandla om detaljerna i hyresavtalet i enlighet med ovanstående riktlinjer och att underteckna hyresavtalet för tekniska utskottet räkning.

Paragrafen justeras omedelbart.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut

Tekninen valiokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.
Pykälä tarkistettiin välittömästi.

Tekniska utskottet godkände enhälligt föredragandens förslag.
Paragrafen justerades omedelbart.

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Pohjapiirustus Talmaa